

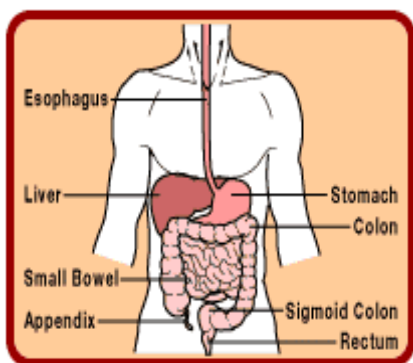
عوامل بیولوژیکی زیان آور محیط کار :



در برخی مشاغل به سبب شرایط کار ، نوع فعالیت و هم چنین تولید یا مصرف مواد گوناگون ، کارکنان در معرض عوامل بیولوژیکی زیان آور و در نتیجه ابتلاء به بیماریهای عفونی قرار دارند . این بیماریها ، با توجه به عامل به وجود آورنده به پنج دسته تقسیم می شوند :

- ۱- بیماریهای ناشی از ویروسها مثل هپاتیت ویروسی و هاری.
 - ۲- بیماریهای ناشی از باکتریها مانند سیاه زخم ، برسلوز ، کزاز ، سل گاوی و ...
 - ۳- بیماریهای ناشی از ریکتزیاها مانند تب کیو .
 - ۴- بیماریهای ناشی از قارچها مثل هیستوپلاسموز و اسپرژیلوس .
 - ۵- بیماریهای ناشی از انگلها مثل کرم قلابدار .
- ذیلاً برخی از این بیماریها شرح داده می شود :

هپاتیت ویروسی B :



از جمله بیماریهای عفونی است که با علائم عمومی و گوارشی و آسیب های کبدی شناخته می شود . علائم بیماری شامل ضعف ، درد ماهیچه ای ، سردرد ، تهوع ، استفراغ ، درد شکم ، بی اشتها و به تدریج علائم یرقان از قبیل زردی و خارش در پوست می باشد ادرار بیمار تیره و مدفوع کم رنگ می شود. کبد بیمار نیز دردناک و بزرگ می شود. انتقال این بیماری معمولاً از راه پوست و در اثر تماس با خون و وسایل یا لباس

آلوده صورت می گیرد. خراشهای کوچک و زخمهای پوستی نیز در این انتقال موثرند. همچنین در صورت آلودگی دست ها ، انتقال از راه دهان نیز وجود دارد.

این بیماری درمان اختصاصی ندارد و در بیشتر موارد بیماری سیر نسبتاً خفیفی را طی می کند ولی با این حال مواردی از مرگ مشاهده شده است . اقدامات لازم برای پیشگیری از این بیماری عبارتند از :

رعایت کامل نکات بهداشتی هنگام کار با مواد یا وسایل آلوده ، استفاده از دستکش و

ایدز:



ایدز یکی از مهمترین مشکلات بهداشتی است که مردم جهان با آن روبرو شده اند . ویروس ایدز باعث از بین رفتن ایمنی بدن می شود . این ویروس برای نخستین بار در ماه مه ۱۹۸۳ به وسیله دانشمندان انستیتو پاستور فرانسه شرح داده شد . ویروس ایدز نسبت به حرارت حساس می باشد ولی در مقابل اشعه های یون ساز و پرتو ماوراء بنفش نسبتاً مقاوم است .

راههای سرایت بیماری :

سرایت از راه خون ، از راه تماس جنسی و از راه مادر به کودک .

گروههای در معرض خطر : کارکنان خدمات بهداشتی درمانی از راه سوزن آلوده و جراحی ، مردان هم جنس باز ، معتادان تزریقی و

دوره کمون این بیماری دقیقاً مشخص نشده است ولی به نظر می رسد فاصله زمانی بین آغاز عفونت تا ظهور بیماری از شش ماه تا ۵ سال است .

بروسلوز (تب مالت) :

علائم این بیماری عبارت است از تب مداوم یا متناوب و نامنظم ، سردرد ، ضعف ، عرق زیاد ، لرز ، درد مفاصل ، افسردگی ، درد عمومی بدن ، این بیماری ممکن است چندروز چندین ماه ویا به ندرت چند سال ادامه داشته باشد. مخزن اصلی بیماری برای انسان ، شامل گاو ، گوسفند ، بز ، اسب و خوک می باشند . این بیماری در کسانی که با حیوانات آلوده یا بافت های آنها کار می کنند ، کارگران مزارع ، دامپزشکان و کسانی که شیر یا فراورده های شیری مانند پنیر یا بستنی تولید شده از شیر خام را مصرف می کنند ممکن است دیده شود . و با انجام اقداماتی چون جوشاندن شیر ، رعایت اصول بهداشتی در هنگام نابود کردن لاشه ، عدم تماس با ترشحات جنین سقط شده و جفت و همچنین گندزدایی منطقه آلوده و قابل پیشگیری است.

کزاز :

این بیماری در کسانی که در امور ساختمانی فعالیت دارند ، کشاورزان ، کارگران فاضلاب ، پرستاران و ... می تواند دیده شود. عامل آن از طریق زخمهای باز آلوده به خاک ، گرد و غبار ، مدفوع حیوان و انسان وارد بدن می شود. از علائم این بیماری می توان بی قراری ، تحریک پذیری ، سردرد ، انقباض ماهیچه ها و قفل شدن فک ها و آسیب به دستگاه عصبی را نام برد . راه پیشگیری از این بیماری ایمنی سازی (واکسیناسیون) تمام افرادی است که با خاک ، مواد و وسایل آلوده در تماس هستند. به ویژه آنهایی که ممکن است در هنگام کار خراش یا زخم بردارند.



کرم قلابدار :

یک بیماری انگلی که با علائم کم خونی ، فقر غذایی ، لاغری ، عقب ماندگی جسمی و روحی ، خستگی زودرس و بی حوصلگی تظاهر می کند . کرم قلابدار در مناطق گرم و مرطوب و در نواحی معتدل بویژه شمال و جنوب کشور دیده می شود . پائین بودن سطح بهداشت عمومی و پراکندگی مدفوع در محیط زیست و استفاده از آن به عنوان کود در مزارع به انتشار وسیع بیماری کمک می کند . بیماری در گروههای گوناگونی که با خاک سرو کار دارند مانند کارگران مزارع برنج ، توتون ، نیشکر ، کارگان ساختمان سازی و ... بیشتر دیده می شود.

هیستوپلاسموز :

یک بیماری عفونی قارچی که تظاهرات آن در ریه دیده می شود . این بیماریها ممکن است از نظر بالینی بدون نشانه بوده و یا علائمی مانند تب ، خستگی ، بی قراری ، کم خونی ، بزرگ شدن طحال و کبد ، لاغری درد ماهیچه ها و اختلالات گوارشی را بروز دهد . خاک به ویژه خاکهایی که مواد آلی بیشتری دارند و آلوده به مدفوع پرندگان می باشند و همچنین درختانی که در حال پوسیدگی هستند مخزن بیماری محسوب می شوند. روش انتقال بیماری تنفس هوای آلوده به قارچ است و دوره کمون بیماری معمولاً ۸ روز پس از تماس با عامل عفونت می باشد . کارگرانی که بیشتر در معرض خطر هستند می بایست هنگام کار از ماسک استفاده کنند و از روشهای کنترل گرد و غبار می بایست استفاده شود.

آسپرژیلوس :

یک بیماری قارچی است که به صورت حمله های آسمی ، آبسه های ششی ، عفونت مجرای خارجی گوش و ابتلای سینوس های صورت و حفره های چشم ظاهر می کند. همچنین امکان دارد قارچ در مغز ، کلیه و سایر نقاط بدن منتشر شود. توده های مواد گیاهی که در حال تخمیر و پوسیدگی هستند مخزن عمده این قارچ بوده و افزون بر این کاههای نم دار انبار شده ، سبزیهایی که در حال پوسیدن هستند ، دانه های حبوبات و تعدادی دیگر از مواد غذایی که هنگام انبار شدن حرارت ایجاد می کنند می توانند مخزن این قارچ باشند . خطر ابتلا به این بیماری در کشاورزان ، دامداران و کارگران سیلوها بیشتر می باشد.